

ยกระดับการสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2568 ในคอลัมน์ “คุยกับ ก.ล.ต.” นสพ.กรุงเทพธุรกิจ)

โดย นายเอนก อยู่เย็น รองเลขาธิการ และโฆษก

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

สำหรับท่านที่ติดตามการดำเนินงานของ ก.ล.ต. น่าจะทราบว่า ก.ล.ต. ให้ความสำคัญกับการป้องกันและป้องปรามการหลอกลวงลงทุน โดยจัดทำแอปพลิเคชัน “SEC Check First” เป็นเครื่องมือให้สามารถตรวจสอบรายชื่อบริษัท บุคคล ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ก่อนการใช้บริการ มีการจัดตั้ง “สายด่วนแจ้งหลอกลวงลงทุน 1207 กด 22” เพื่อรับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการดำเนินการที่น่าสงสัย หรือสงสัยว่าถูกชักชวนหลอกลวงลงทุน โดยนำไปสู่การประสานงานกับผู้ให้บริการแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์เพื่อปิดกั้นบัญชีที่เข้าข่ายหลอกลวงลงทุน และภารกิจอีกด้านหนึ่ง คือ การสกัดกั้น “บัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล” เพื่อป้องกันไม่ให้กลุ่มมิจฉาชีพสามารถทำธุรกรรมซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นช่องทางถ่ายเททรัพย์สินจากการกระทำความผิด

ที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้ทำงานร่วมกับสมาคมการค้าผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทย (TDO) และผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยได้ร่วมกันกำหนดมาตรการจัดการบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อยกระดับมาตรการคัดกรองและตรวจสอบบัญชีม้าให้เข้มข้น เท่าทัน และครอบคลุมลักษณะหรือพฤติกรรมเสี่ยงของบัญชีม้ามากยิ่งขึ้น จากเดิมที่เข้มข้นอยู่แล้วนะครับ

เพราะผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลภายใต้กำกับดูแลของ ก.ล.ต. เป็น “สถาบันการเงิน” ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ผู้ประกอบการจึงมีหน้าที่ต้องทำความรู้จักลูกค้าผ่านกระบวนการทำ Know Your Customer (KYC) และ Customer Due Diligence (CDD) ในการรับลูกค้าเข้ามาเปิดบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในระดับที่เข้มที่สุดตามมาตรฐานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)

แต่เพื่อเป็นการยกระดับมาตรการจัดการบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล เมื่อเดือน พ.ค. 2567 ทาง ก.ล.ต. จึงได้ผลักดันให้เกิดการจัดทำแนวทางในการพิจารณาลักษณะลูกค้าและธุรกรรมที่ต้องสงสัยในด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และ TDO จึงออกแนวทางปฏิบัติงาน เรื่อง การพิจารณาบัญชีต้องสงสัยว่าถูกใช้ในการกระทำความผิด โดยหากพบลูกค้าหรือธุรกรรมน่าสงสัย ผู้ประกอบการจะต้องตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced CDD)

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ยังได้ออกหนังสือเวียนไปยังผู้ประกอบการศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัลทุกแห่ง นำแนวทางปฏิบัติงานของ TDO ไปปรับใช้ เพื่อสนับสนุนและบูรณาการการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รวมทั้งสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่อุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งต้องขอบคุณ TDO และผู้ประกอบการที่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ด้วยนะครับ

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ได้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) กับ TDO และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 13 และ 24 ก.พ. เพื่อกำหนดมาตรการเพิ่มเติมในการจัดการปัญหาบัญชีม้า ยกกระดานป้องกันไม่ให้มีการถ่ายเทเงินที่ได้รับจากการกระทำความผิดเข้าสู่อุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลไทย ตลอดจนกำหนดกรอบเวลาดำเนินการที่ชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้อง

และสด ๆ ร้อน ๆ เมื่อวันที่ 12 มี.ค. ที่ผ่านมา ก.ล.ต. ร่วมกับ TDO และผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจัดทำมาตรการและออก “มาตรฐานการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล” หรือ Industry Standard เพื่อกำจัดและสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล โดย ก.ล.ต. ได้กำหนดให้ Industry Standard ดังกล่าวเป็นแนวปฏิบัติของศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัลตามประกาศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยป้องกันการถ่ายเทเงินของผู้เสียหายแปลงเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งครอบคลุมถึงการสกัดกั้นบัญชีม้าที่เปิดใหม่ การตรวจจับพฤติกรรมผิดปกติของลูกค้า รวมทั้งการตรวจสอบและดำเนินการกับบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่เข้าข่ายเป็นบัญชีม้า รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีม้าจากภาคธนาคารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมีหน้าที่ต้องตรวจสอบ (revisit) บัญชีลูกค้าที่เปิดไว้กับผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลอยู่แล้วด้วย ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล

ขณะนี้ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหลายรายได้เริ่มนำมาตรการดังกล่าวไปใช้สกัดกั้นบัญชีม้าบ้างแล้ว และคาดว่า ในช่วงปลายเดือน มี.ค. นี้ จะมีการนำมาตรการไปบังคับใช้อย่างเข้มข้น เพื่อให้เป็นมาตรฐานของอุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลของไทยครับ

นอกจากผู้ประกอบการจะดำเนินการอย่างเข้มข้นแล้ว ก.ล.ต. เองก็จะมีการตรวจสอบระบบงานทำความเข้าใจลูกค้าของผู้ประกอบการธุรกิจผ่านการติดตามทั้งจากสถานที่ทำการของผู้ประกอบการ (on-site inspection) และจากข้อมูลหรือรายงานต่าง ๆ (off-site monitoring) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ มาตรการ และมาตรฐานการประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ด้วยครับ พร้อมกันนี้ ยังร่วมกับ TDO ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินมาตรการอย่างต่อเนื่อง และทบทวนประสิทธิผลของมาตรการที่ใช้เพิ่มเติมต่อไป เพื่อให้มาตรการต่าง ๆ มีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถสกัดบัญชีม้าที่มาช่องทางนี้ให้ได้มากที่สุด

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ในฐานะกรรมการในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งประกอบไปด้วยหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และ บปง. เป็นต้น ได้ร่วมพิจารณาให้ความเห็นและบูรณาการแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีอย่างโดยตลอด

อย่างไรก็ตาม ในการสกัดกั้นบัญชีม้าให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจาก ก.ล.ต. และหน่วยงานต่าง ๆ จะร่วมมือกันอย่างเข้มข้นแล้ว ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกท่าน โดยต้องไม่รับเปิดบัญชีม้ากับธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อให้คนร้ายใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด รวมทั้งต้อง

ระมัดระวังในการทำธุรกรรมทางการเงินการลงทุน ไม่ตกเป็นเครื่องมือให้กับมิจฉาชีพ ซึ่งหากพบเห็น
พฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายบัญชีม้า สามารถแจ้งเบาะแสได้ที่ “สายด่วนแจ้งหลอกลวงลงทุน” ของ ก.ล.ต.
โทร. 1207 กด 22 หรือส่งมาที่อีเมล Scamalert@sec.or.th ได้อีกช่องทางหนึ่งครับ
